

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

સ્પેશિયલ સિવિલ અપ્લિકેશન નં. ૭૦૯૩/૧૯૯૮

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.કે. કેશોતે

=====

૧. શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	
૨. રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	
૩. શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪. શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	
૫. શું સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવામાં આવે કે કેમ?	

ચેલાજી ધુળાજી

વિરુદ્ધ

સચિવ, આર એન્ડ બી વિભાગ

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર તરફે શ્રી પી.એચ. પાઠક વતી શ્રી એન.આર. સાહની

સામાવાળા તરફે શ્રી વી.બી. ઘરાણીયા

કોરમ : માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.કે. કેશોતે

હુકમની તારીખ: ૧૨/૦૫/૧૯૯૯

સી.એ.વી. ચુકાદો

પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળવામાં આવ્યા.

કેસના સ્વરૂપને જોતાં તેનો ઝડપથી નિકાલ થઈ શકે તેવા હેતુ અને ઉદ્દેશ્ય સાથે અદાલત દ્વારા આ બાબતમાં તારીખ ૧.૯.૯૮ ના રોજ નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી, પરંતુ સામાવાળાઓએ મુદતની તારીખે આ સ્પેશિયલ

સિવિલ અપ્લિકેશનનો જવાબ દાખલ કરવાની પણ દરકાર કરી ન હતી. તારીખ ૧૫.૧૦.૯૮ ના રોજ, આ અદાલતે નીચે મુજબ હુકમ કર્યો હતો:

'સામાવાળા નં. ૩ તરફે શ્રી હસુરકરની વિનંતી પર મામલો બે વાર મુલતવી રાખવામાં આવ્યો છે. આજે પણ જ્યારે કેસ પોકારવામાં આવ્યો ત્યારે શ્રી હસુરકરે જણાવ્યું કે તેમની પાસે આ બાબતમાં કોઈ સૂચના નથી. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, વચગાળાની રાહતના ભાગરૂપે, સામાવાળાઓને મોડામાં મોડી તારીખ ૩૦.૧૦.૯૮ સુધીમાં અરજદારને પેન્શન ચૂકવવાના પ્રશ્ન પર વિચાર કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. જો તે સમય સુધીમાં આવો કોઈ નિર્ણય લેવામાં ન આવે, તો સામાવાળા તારીખ ૧.૧૧.૯૮ થી અરજદારને પ્રોવિઝનલ પેન્શન (કામચલાઉ પેન્શન) ચૂકવવાનું શરૂ કરશે. મુદત તારીખ ૨૪.૧૧.૯૮. તે દરમિયાન, સામાવાળાઓને જવાબનું સોગંદનામું દાખલ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.'

ત્યારબાદ, સામાવાળાઓએ તારીખ ૨૪મી નવેમ્બર ૧૯૯૮ ના રોજ જવાબ દાખલ કર્યો હતો. તારીખ ૧.૩.૯૯ ના રોજ, આ સ્પેશિયલ સિવિલ અપ્લિકેશન દાખલ (એડમિટ) કરવામાં આવી હતી અને અદાલતે નીચે મુજબનો હુકમ

પસાર	કર્યો	હતો:
------	-------	------

'રુલ. વચગાળાની રાહત અને રુલની સુનાવણી અંગેની નોટિસ તારીખ ૫.૪.૯૯ ની મુદતવાળી રહેશે. તે દરમિયાન, સામાવાળાઓને ઉપલબ્ધ

માહિતીના આધારે વિવિધ હેડ હેઠળ અરજદારને મળવાપાત્ર નિવૃત્તિ લેણાંની રકમની ગણતરી કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. અરજદાર પેન્શન પેપર્સ તૈયાર કરવાના હેતુ માટે જરૂરી હોય તેવી વિગતો પણ પૂરી પાડશે.'

અરજદારનો એવો કેસ છે કે તેમણે સામાવાળા-વિભાગમાં ૧૯૭૬ થી ૧૯૮૭ સુધી મજૂર તરીકે સેવા આપી હતી અને વચનિવૃત્તિની વચે પહોંચતાં તેમને તારીખ ૨૬મી માર્ચ ૧૯૮૭ થી સેવામાંથી વચનિવૃત્ત કરવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ તેમને પેન્શન કે અન્ય નિવૃત્તિ લાભો ચૂકવવામાં આવ્યા નથી. તેમણે આ ફરિયાદ માટે રજૂઆત કરી હતી અને વકીલ મારફતે નોટિસ પણ મોકલી હતી પરંતુ સામાવાળાઓએ અરજદારને રાહત આપવાની વાત તો દૂર રહી, આ નોટિસની પહોંચ સ્વીકારવાની પણ દરકાર કરી ન હતી. તેથી આ અદાલત સમક્ષ આ સ્પેશિયલ સિવિલ અપ્લિકેશન દાખલ કરવામાં આવી છે.

સ્પેશિયલ સિવિલ અપ્લિકેશનના જવાબ પરથી મને જણાય છે કે તારીખ ૧.૪.૮૭ થી સામાવાળાઓએ અરજદારને લઘુત્તમ પેન્શન મંજૂર કર્યું છે પરંતુ તેમને અન્ય નિવૃત્તિ લાભો આપવામાં આવ્યા નથી. એવો બચાવ લેવામાં આવ્યો છે કે અરજદારની વાસ્તવિક જન્મ તારીખ નક્કી કરવા માટે અરજદારના સેવા રેકૉર્ડ પર કોઈ વિશ્વસનીય પુરાવો નથી. એવું જણાવાયું છે કે તબીબી પ્રમાણપત્રના આધારે વય નક્કી કરી શકાય છે. સામાવાળાઓના જવાબમાં કોઈ તર્ક, ઔચિત્ય અને ન્યાયીપણું જોવામાં હું અસમર્થ છું. તે ખરેખર કલ્યાણકારી રાજ્યને શોભે તેવો જવાબ નથી તેમજ તેવો જવાબ છે જે સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે

કલ્યાણકારી રાજ્યની કચેરીમાં કેટલી લાલફીતાશાહી (રેડ-ટેપિઝમ) પ્રવર્તે છે. સામાવાળા પાસે અરજદારની જન્મ તારીખ સંબંધિત સામગ્રી ઉપલબ્ધ છે જે એ હકીકત પરથી સ્પષ્ટપણે સાબિત થાય છે કે તેમને તારીખ ૨૬મી માર્ચ ૧૯૯૭ ના રોજ વચનિવૃત્ત કરવામાં આવ્યા હતા. જો અરજદારની જન્મ તારીખ ઉપલબ્ધ ન હતી, તો તેમને કેવી રીતે વચનિવૃત્ત કરવામાં આવ્યા તે સમજવામાં હું અસમર્થ છું. સામાવાળાઓએ એ બાબતનો ઇનકાર કર્યો નથી કે અરજદારે ૧૯૭૬ થી ૧૯૯૭ સુધી વિભાગમાં સેવા આપી હતી. જ્યારે તેમણે આટલા લાંબા સમય સુધી સેવા આપી ત્યારે હું એ સમજવામાં અસમર્થ છું કે સામાવાળાઓએ અરજદારના સેવા રેકૉર્ડમાં તેમની જન્મ તારીખ નોંધવાની કાળજી કેમ ન લીધી. આ ઢીલાશ, બેદરકારી અને ક્ષતિ સ્પષ્ટપણે ગુજરાત રાજ્યના અધિકારીઓ અને અમલદારોને આભારી છે. તેમની પોતાની ક્ષતિઓ, બેદરકારી અને ગફલત માટે, મજૂરની શ્રેણીના ઓછા પગારવાળા કર્મચારીને આ અદાલતનો આશરો લેવાની ફરજ પડી તે ખરેખર આંચકાજનક છે. આ અદાલતમાં મુકદ્દમાબાજી અત્યંત ખર્ચાળ છે અને તે અરજદારના ખિસ્સાની પહોંચ બહારની વાત છે, ખાસ કરીને ત્યારે જ્યારે તેઓ વચનિવૃત્તિની વચે પહોંચ્યા હોવા છતાં તેમને કોઈ નિવૃત્તિ લાભ ચૂકવવામાં આવ્યા નથી. સામાવાળાઓએ આવો ગેરકાયદેસર અને તકનીકી અભિગમ અપનાવવો જોઈતો નહોતો. જો એવું પણ માની લેવામાં આવે કે અરજદારના સેવા રેકૉર્ડ પર તેમની જન્મ તારીખ અંગે કશું જ નથી, તો પણ તેમની ઉંમર નક્કી કરવા માટે તેમને મેડિકલ બોર્ડ સમક્ષ મોકલવાનો વિકલ્પ સામાવાળાઓ માટે ખુલ્લો હતો. તેમના પોતાના રેકૉર્ડ મુજબ અરજદારે જે તારીખે

વયનિવૃત્તિની વય પ્રાપ્ત કરી તે તારીખ કરતાં ઘણા સમય પહેલાં આ થવું જોઈતું હતું, પરંતુ હવે તારીખ ર૬મી માર્ચ ૧૯૯૭ ના રોજ અરજદારની નિવૃત્તિ પછી, તેઓને આ તમામ વાંધાઓ ઉઠાવવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. અરજદારની જન્મ તારીખ ત્યાં ઉપલબ્ધ છે. અન્યથા, સામાવાળાઓ તારીખ ર૬મી માર્ચ ૧૯૯૭ ના રોજ તેમની નિવૃત્તિનો હુકમ કરી શક્યા ન હોત.

પરિણામે, આ સ્પેશિયલ સિવિલ અપિલકેશન સફળ થાય છે અને તે મંજૂર કરવામાં આવે છે. સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે અરજદારને જે જન્મ તારીખના આધારે તારીખ ર૬મી માર્ચ ૧૯૯૭ ના રોજ નિવૃત્ત કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો તે જન્મ તારીખ ગણીને અરજદારનું પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લાભો નક્કી કરવામાં આવે, એટલે કે તેમની જન્મ તારીખ ર૫મી માર્ચ ૧૯૩૭ ગણવામાં આવે. જો અરજદારને મળવાપાત્ર તમામ નિવૃત્તિ લાભો અત્યાર સુધી નક્કી કરવામાં અને ગણવામાં ન આવ્યા હોય, તો આ હુકમની રિટ મળ્યાની તારીખથી એક મહિનાની અંદર તેની ગણતરી થવી જોઈએ અને તે પછીના એક મહિનાના સમયગાળામાં અરજદારને ચૂકવી દેવા જોઈએ. સામાવાળાઓને વધુમાં નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ નિયત તારીખથી તેની ચૂકવણી થાય ત્યાં સુધી તમામ નિવૃત્તિ લાભો પર વાર્ષિક ૧૨% ના દરે અરજદારને વ્યાજ ચૂકવે. સામાવાળા-ગુજરાત રાજ્યને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ અરજદારને આ સ્પેશિયલ સિવિલ અપિલકેશનના ખર્ચ પેટે રૂ. ૨,૦૦૦/- ચૂકવે કારણ કે અરજદારના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે આટલી રકમ અરજદાર દ્વારા મુકદ્દમાબાજીના ખર્ચ પેટે ખર્ચવામાં આવી હતી.

ઉપરોક્ત શરતોમાં રુલ પૂર્ણ કરવામાં આવે છે.

.....

(સુનીલ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.